

Nyhetsbrev nr 2 – april 2011

Kära SFV-vänner!

I detta nyhetsbrev kan Du läsa om Malcolm Baldrige, EU:s verktyg för att skapa fler arbeten i Europa samt att många börjar förstå vikten av att träna team genom Crew Resource Management. Arbetsterapeuter på Sahlgrenska har fått ett välförtjänt kvalitetspris. Gratulerar! Samma sjukhus har också inrättat en ST-ledarskapstjänst. Läs notisen om SFV:s remissvar på Guldgruvan i Hälso- och sjukvården samt om konferensen International Forum on Quality & Safety in Healthcare. Glöm inte att det även stundar intressanta konferenser om Lean & Six Sigma 30-31 maj i Stockholm och SVF:s nätverksträff den 14 Juni.

Europeiska Socialfonden är EU:s viktigaste verktyg för att skapa fler och bättre jobb i Europa. Socialfonden har finansierat projekt i Sverige sedan 1995 och satsas över 12 miljarder kronor projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar utanförskap.

Inom området kompetensförsörjning kan stöd för projekt sökas som underlättar för sysselsatta att utvecklas i takt med arbetslivets krav. Det innebär kompetensutveckling som bidrar till att individen har efterfrågad kompetens vid förändringar på arbetsmarknaden och därmed mindre risk för arbetslöshet.

Utlysningar sker kontinuerligt och ger bidrag till 6 områden inom kompetensförsörjning, bland annat kompetensutveckling för att förebygga långtidssjukskrivningar. Fyra kriterier ska ingå i samtliga socialfondprojekt: Samverkan, Strategisk påverkan, Jämställdhets- och tillgänglighetsintegrering, Transnationellt samverkan – d.v.s. internationell samverkan inom Europa. För mer information om ESF-rådet och dess socialfond gå in på

ESF-rådets socialfond <http://www.esf.se/>

Bättre teamkompetens i rutinvården efterlyses. Studier pekar på att teambaserat arbetssätt ger mer säker och effektiv vård än det traditionella arbetssättet inom vården vars hierarkier ifrågasatts alltmer. Värdet av teamkompetens har kommit alltmer i fokus. Den förutsätter andra kunskaper än professionsspecifika färdigheter. Effektivt teamarbete vilar på tydligt delat ansvar och att den individuella insatsen är en del av flera som måste till för ett lyckat resultat. Teamkompetens innefattar bland annat omdöme, självkännet, förmåga att kritiskt värdera sig själv och andra och förmåga att identifiera risker, vilket kräver god kommunikation.

Crew Resource Management, CRM, som används bl.a. inom flyget och kärnkraften, har lyfts fram som en metod för att utveckla och förbättra säkerhet och effektivitet i teamarbetet. CRM har använts i sjukvården men då framförallt inom akutvård och intensivvård då med namnet Crisis Resource Management. Även rutinvården skulle kunna göras säkrare och effektivare genom bättre teamkompetens. Det finns brister i samverkan och kommunikation samt en otydlighet vad gäller roller och ansvar i rutinvården som kan få negativa effekter på vårdens resultat. För utveckla, träna och följa upp de här kunskaperna behöver metoden utvecklas och markör tas fram som är unika för rutinvården och som kan fånga teamkompetens.

Referens: Sutton G. Evaluating multidisciplinary health care teams: taking the crisis out of CRM. Quality and safety interventions. Australian Health Review. 2009;33 (3): 445-452.

Kvalitetsutmärkelse till arbets-terapeuter på Sahlgrenska delades ut i samband med At-forum i Göteborg, 6 april, delades 2011 års kvalitetsutmärkelse ut till arbetsterapeuterna vid arbetsterapienheten, Område 3, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg. Utmärkelsen för den bästa kvaliteten, bedömd med FSA: s kvalitetsindikatorer, gick till arbetsterapeuterna med motiveringen att deras verksamhet arbetar med en årlig verksamhetsplan och rapport där måluppfyllelsen redovisas samt arbetsterapiprogram för de mest frekventa patientgrupperna. Exempel ur rapporten är t.ex. "Arbetsterapiprogram efter höftplastik", Vårdprogram – sjukgymnastik och arbetsterapi vid brännskador, "Rutiner vid sjukgymnastik och arbetsterapeutisk rehabilitering efter radiusfraktur". På FSA: s hemsida finns mer information och här kan man även ladda ner vinnarnas självskattning och bilagor.

<http://www.fsa.akademikerhuset.se/Nyhetsarkiv/Nyhetslistning-2011/Kvalitetspriset-gick-till/>

Första ST-tjänsten för ledarskap till-sattes på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i maj 2007. Sedan dess har regelrätta program startats på Capio St Göran och inom Region Skåne. Vid sidan av dessa finns ytterligare ett antal eldsjälarspridda över landet. Tanken är att ge läkare med särskild lämplighet och intresse en möjlighet att utveckla kompetenser inom ledarskapsområdet parallellt med specialiseringsutbildningen. Upplägget anpassas till den lokala verksamheten och ser olika ut över landet men gemensamt är siktet på ett mer mångfasetterat ledarskap i läkarkåren. För läkarstuderande startar två fristående kurser med fokus på företagsekonomi, management och ledarskap ur ett

sjukvårds- och näringslivsperspektiv på KI höstterminen 2011. Kurserna går på kvartsfart kvällstid och hur kurserna faller ut kommer sedan att ligga till grund för det masterprogram med inriktning på management som KI planerar att starta tidigast hösten 2012.

Guldgruvan i hälso- och sjukvården heter en rapport med förslag till de nationell kvalitetsregistrens fortsatta utveckling. I mars i år avlämnade SFV ett remissvar där vår förening sammanfattningsvis delade översynens förslag till gemensam satsning för utveckling av organisation, finansiering och förbättrad infrastruktur gällande kvalitetsregistren och deras användning för kvalitetsuppföljning och utveckling, och klinisk forskning. Dock underströk vi behovet av och vikten av en interprofessionell ledning av denna fortsatta utveckling. Vi poängterade också behovet av mer longitudinell uppföljning av patienternas hälsoutveckling. Idag är det endast ett fåtal register som följer patienters vård och hälsoutveckling över tid. Läs alla avlämnade svar på www.kvalitetsregister.se

International Forum on Quality & Safety in Healthcare

hölls i år i Amsterdam i början av april, se <http://internationalforum.bmj.com/>.

Det var den sextonde konferensen i ordningen och den mest välbesökta hittills: 2800 deltagare! Som alltid ett väl upplagt och genomfört program. Fokus i år låg på värdeskapande i vården, dvs. hur kvalitet och säkerhet kan utvecklas utan att öka kostnaderna. Ett spår genom konferensen var patienten som partner – dvs. patientfokuserad vård. Med SFV:s egen februariworkshop i färskt minne kunde vi konstatera att vi kände igen oss i många tankegångar (se sammanfattningen av vår workshop på www.vardkvalitet.se

). Några spännande metoder hade prövats av ett holländskt team: fokusgruppsintervjuer med patienter där hälso- och sjukvårdspersonal fick sitta "bakom glasvägg" och lyssna, "den mystiska gästen" dvs. en obekant person som agerar låtsaspatient och observerar bemötande och service, egna webbaserade enkäter på enheten som fylls i "online" av patienterna, storytelling, dvs patienter/närstående som berättar om sina upplevelser i samband med vård och behandling. Dessa berättelser spelas in på DVD och används i utbildningen och i förbättringsarbetet.

Konferens om Lean & Six Sigma 30-31 maj i Stockholm

I förra nyhetsbrevet berättade vi om det samarbete som inletts mellan non-for-profit kvalitetsorganisationer i Sverige med syfte främja svensk kvalitet genom att utveckla business excellence. En aktivitet som inom ramen för detta samarbete är den kommande konferensen om Lean och Six Sigma. Det är ett oerhört spännande program med världskändisar inom området, såsom Noriako Kano och Richard Schonberger. Gå in på www.vardkvalitet.se och läs mer! Anmälan görs på www.sandholm.se.

Vår nätverksträff i Koppartälten i Hagaparken i Stockholm går av stapeln den 14 juni. Då kommer bl.a. Ulf Andersson från Memeologen att berätta om sina 15-åriga erfarenheter av att stötta kvalitetsarbete i kommun och landsting. Vi kommer att få höra om den nationella patientsäkerhetsstrategin – vilka förväntningarna är på vården – och hur vi arbetar för att göra vården säkrare. Det blir också möjligheter att i smågrupper samtala om gemensamma knäckfrågor. Programmet läggs ut på www.vardkvalitet.se före påsk. Där kan du

också anmäla dig – deltagarantalet är begränsat så först till kvarn gäller!

Ett porträtt av Malcolm Baldrige och hans kvalitetsmodell ges i månadens nummer av BMJ Quality and Safety. Läs artikeln om grundaren till "The Malcolm Baldrige National Quality Award". Under titeln "*Did a cowboy rodeo champion create the best theory of quality improvement? Malcolm Baldrige and his award*". Svaret är ja, Malcolm Baldrige var verkligen mannen som ägnade avsevärd tid åt professionell rodeo. Han valdes också in i National Cowboy Hall of Fame år 1984. Tre år senare avled han i en olycka efter ett rodeopass. Ett halvt år före hans död hade president Reagan skrivit under på lag som reglerar kundorienterad verksamhetsutveckling. Modellen är fortfarande en viktig grundpelare i kvalitetsutvecklingen runt om i världen. Mer om mannen och hans kvalitetsverk går att läsa i **BMJ Qual Saf 2011;20:465-468**.

Vi önskar alla våra läsare en varma och härliga vårmånader. Det behövs efter all kyla i vintras.

Vänliga SFV- hälsningar
Marion Lindh
ordförande SFV